

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta/diplomantky:	Tomáš Kopecký
Téma práce:	Posouzení úvěruschopnosti spotřebitele
Rozsah práce:	187 066 znaků
Datum odevzdání práce:	30. 3. 2023

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma posouzení úvěruschopnosti spotřebitele je tématem aktuálním a pro aplikační praxi významným.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Přes praktický význam problematiky posouzení úvěruschopnosti spotřebitele je tomuto tématu věnováno v české literatuře velmi málo prostoru. Pro kvalitní zpracování tématu je proto nezbytné prokázat schopnost samostatně analyzovat recentní rozhodovací praxi českých soudů a finančního arbitra.

Téma proto hodnotím jako náročné.

3. Formální a systematické členění práce

Práce se skládá z úvodu, čtyř kapitol a závěru.

V první kapitole autor představuje povinnost poskytovatele spotřebitelského úvěru posoudit úvěruschopnost spotřebitele. V druhé kapitole shrnuje obecná východiska ovládající povinnost posoudit spotřebitelovu úvěruschopnost a ve třetí kapitole se věnuje ověřovací povinnosti poskytovatele spotřebitelského úvěru. Ve čtvrté kapitole se zabývá důsledky porušení povinnosti posoudit úvěruschopnost spotřebitele.

4. Vyjádření k práci

Velmi kladně hodnotím práci diplomanta s literaturou a judikaturou. Vítám, že diplomant neopomněl zohlednit názory zaznívající v zahraniční literatuře a kriticky analyzoval Obecné pokyny pro poskytování a sledování úvěru vydané Evropským orgánem pro bankovníctví.

Hlavní přínos práce spatřuji v kritické analýze rozhodovací praxe soudů nižších stupňů a finančního arbitra a stanovisek České národní banky. Autor si správně všímá nejednotné rozhodovací praxe, podrobuje ji kritice a prezentuje vlastní stanovisko. Ačkoli se s řadou názorů diplomanta neztotožňuji, diplomant své závěry srozumitelně a fundovaně vysvětluje.

Pouze výjimečně lze v práci narazit na konstatování, která nepovažuji za přesvědčivá, respektive která měl autor podrobněji rozebrat. Na str. 26 práce autor například uvádí, že § 75 SpotřÚ zakotvuje nad rámec (!) směrnice CCD požadavek odborné péče při posouzení úvěruschopnosti. Takový závěr nepovažuji za přesvědčivý. Obdobně na str. 33 autor uvádí, že bydlí-li spotřebitel u rodičů či třetích osob a přispívá těmto osobám na náklady na bydlení, pak je potřebné vyžádat od těchto osob čestné prohlášení. Ani tento závěr není samozřejmý, když lze snést argumenty pro stanovisko, že se poskytovatel může spolehnout na tvrzení spotřebitele, jehož úvěruschopnost je posuzována, i naopak pro závěr, že ani čestné prohlášení nebude dostatečně a poskytovatel musí ověřit náklady na bydlení pomocí jiného dokladu.

Celkově však diplomová práce svojí úrovní významně převyšuje jiné diplomové práce. V mnoha ohledech je pro právní teorii a aplikační praxi přínosnější než odborné příspěvky publikované v odborných časopisech, které se problematice posouzení úvěruschopnosti věnují. Lze proto autorovi jen doporučit, aby se tématu věnoval i nadále.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Diplomant si vytyčil tři výzkumné otázky, které popisuje na str. 2 diplomové práce. Ty se mu podařilo v práci zodpovědět.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Nepochybuji, že dílo je výsledkem samostatné práce diplomanta.
Logická stavba práce	Vyhovující.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Diplomant používá dostatečný počet reprezentativních pramenů (viz hodnocení výše).
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka analýzy je nadstandartní.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Formální úroveň práce je vyhovující.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň je velmi dobrá. Práce je psána čtivým způsobem. Do budoucna autorovi doporučuji, aby se snažil vyvarovat užívání opakovaných záporů v jedné větě (viz např. na str. 33 „nemusí být nutně nesplněna“) a aby pro zákon č. 89/2012 Sb. nepoužíval zkratku „ObčZák“, ale volil zkratku jinou (např. „o. z.“ nebo „obč. zák.“)

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Shodně jako české soudy, finanční arbitr a Česká národní banka zastává diplomant názor, že poskytovatel při posouzení úvěruschopnosti musí také ověřit také udržitelnost spotřebitelova příjmu (str. 19 nebo 30 diplomové práce). Diplomant by měl tento závěr podrobněji vysvětlit a uvést, zda lze pro tento závěr nalézt oporu v pokynech Evropského orgánu pro bankovníctví. Sám mám za to, že Evropský orgán pro bankovníctví ověření udržitelnosti příjmu spotřebitele nevyžaduje (srov. str. 65 shrnutí veřejné konzultace k návrhu pokynů Evropského orgánu pro bankovníctví¹. Dokument je dostupný zde: https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Publications/Guidelines/2020/Guidelines%20on%20loan%20origination%20and%20monitoring/884282/EBA%20GL%202020%2006%20Appendix%20-%20Feedback%20Table%20for%20GL%20on%20loan%20origination%20and%20monitoring.pdf)

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Diplomovou práci navrhuji klasifikovat stupněm výborně .

Dne 18. června 2023

¹ Účastníci veřejné konzultaci navrhli následující: „Stakeholders suggested clarifying (for the employment parameter in paragraph 91) that the purpose of this parameter is to ask ‘whether’ there is employment in order to verify the sustainability of the income.“ Evropský orgán pro bankovníctví s připomínkou souhlasil a uvedl: „The EBA confirms the reasoning and confirms the suggestion.“

Jan Flidr
Vedoucí diplomové práce